

Kraftig ökning av potensmedel bland unga män

Uppdaterad 13:44 Publicerad 11:22



Antalet uthämtade läkemedel för potensproblem har ökat kraftigt de senaste åren.

Foto: Alamy

Allt fler unga män använder potensmedel.

På tio år har antalet uthämtade recept ökat kraftigt.

– Killar kan känna en oro för att inte få stånd som håller, säger sexualupplysaren Pelle Ullholm.



Text

Linus Svensson

Allt fler unga män i Sverige tar potensmedel. Förra året hämtade nästan 20 000 män i åldrarna 20 till 39 år ut läkemedel för potensproblem, visar siffror från Socialstyrelsen. Det är en ökning med 200 procent jämfört med tio år tidigare.

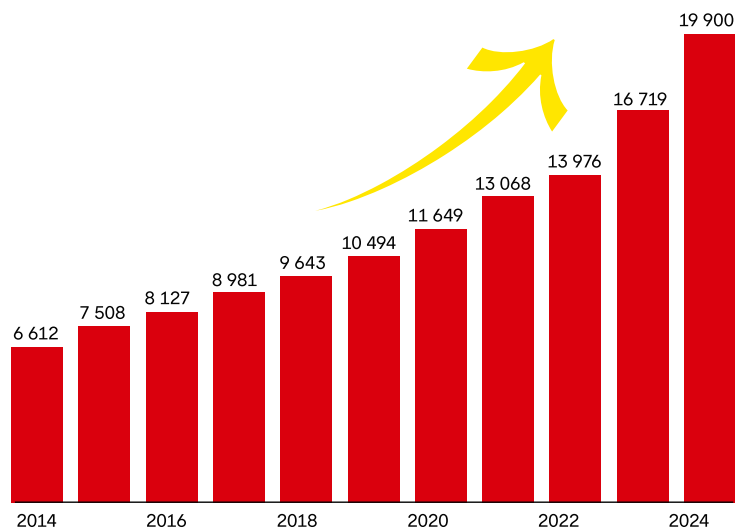
– Vi vet egentligen inte varför. Det finns inga studier, bara teorier, säger Anastasios Fylaktos, läkare och androlog vid Anova, Karolinska universitetssjukhusets verksamhet för andrologi, transmedicin och sexualmedicin.

En delförklaring skulle kunna vara att patenten för de populära medicinerna Viagra och Cialis gick ut 2013 respektive 2017. Efter det fick flera aktörer tillgång till marknaden och priset på läkemedlet sjönk.

– Samtidigt har vården blivit mer informerad om behandlingen, säger Anastasios Fylaktos.

Potensmedel bland unga män

Totala antalet patienter som hämtat ut läkemedel vid impotens (män 20-39 år).



Källa: Socialstyrelsen

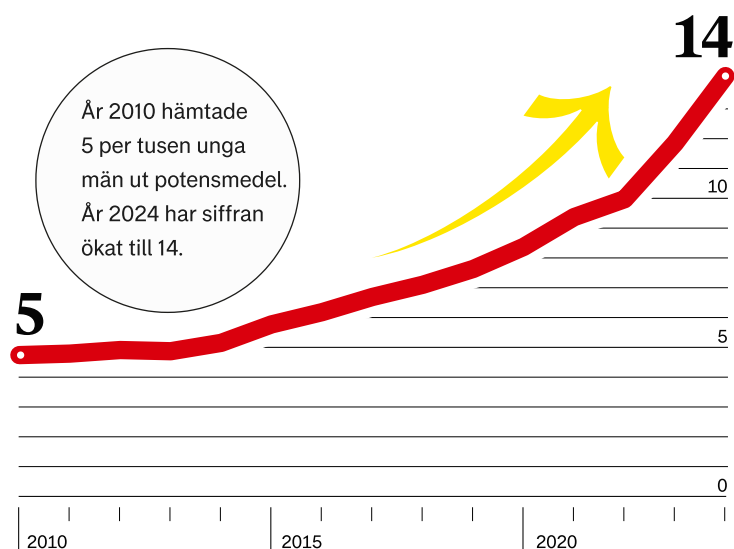
Om man ser antalet förskrivningar i förhållande till befolkningsmängden var det 14 stycken per tusen invånare som hämtade ut potensmedel förra året. Tio år tidigare var motsvarande siffra fem, enligt siffror från Socialstyrelsen.

Enligt Anastasios Fylaktos söker män i dag i högre utsträckning information på nätet om sin hälsa. Det kan ha ökat medvetenheten om erektionsproblem.

– Sedan går det inte att veta hur många som söker vård bara för att förbättra den sexuella upplevelsen, det som i internationella studier kallas för "medicinerat sex". Men min erfarenhet är att de patienterna i stället beställer tabletter på nätet, utan recept.

Potensmedel bland unga män allt vanligare

Patienter per 1 000 invånare (män 20-39 år).



Källa: Socialstyrelsen

Att internetförsäljningen av potensmedel utan recept också ökar går inte att säga säkert. Men Anastasios Fylaktos gissning är att den gör det. I synnerhet när unga män känner ett krav på att alltid kunna prestera och kunna lösa saker själva.

– Då kan det skapas en oro och prestationsångest. De vill inte träffa läkare, prata, ta prover och få en bedömning. De vill bara ha en snabb lösning.

Men det finns allvarliga risker med att köpa potensmedel på det sättet.

– Man vet inte vad de innehåller eller i vilken miljö de är producerade, säger Anastasios Fylaktos.



Anastasios Fylaktos är också doktorand vid Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet. Foto: Stefan Zimmerman

Pelle Ullholm är sexualupplysare på RFSU, Riksförbundet för sexuell upplysning. Han menar att få killar pratar om stånd och prestation kopplat till mående i dag. Och att upplevda krav på mer maskulina drag kan skapa stress – vilket också kan göra det svårare att bli hård.

– Det är inte så att det inte har varit så förut. Men fixeringen verkar ha ökat ytterligare. Looksmaxing bland killar är en tydlig trend, alltså att genom olika medel försöka maximera sitt utseende, säger han.

Mycket grundar sig i att ståndet är i fokus under sexakten, säger Pelle Ullholm.

– Killar kan känna en oro för att inte få stånd som håller. De tänker att det kan leda till att partnern inte känner sig sedd eller uppskattad. Extra stressande för den som är kär. Det är ett hårt krav att ha på något så svajigt som en erektion.



Pelle Ullholm, sexualupplysare på RFSU. Foto: Daniel Ivarsson

– Ståndet går upp och ner, så är det. Ett grundtips är att fokusera mindre på penis och penetration. Ge mer annat sex när du tappar ståendet. Den andra personens kåthet ger dig tid, egen upphetsning och ståendet tillbaka – oftast, säger han.

Läkaren Anastasios Fylaktos poängterar vikten av att söka vård för erektionsproblem – eftersom det kan vara ett symtom på något annat.

– Även unga män kan få erektionsproblem. Man har kanske någon annan sjukdom eller mår psykiskt dåligt och då måste man få hjälp med det.

Fem påståenden om potensmedel

Läkaren Anastasios Fylaktos svarar på myter om potens och potensmedel.

Man blir kåtare av potensmedel.

– Det är en myt. Potensmedel har ingen sådan biokemisk effekt. Men det kan ge en placeboeffekt.

Man blir beroende av potensmedel.

– Nej, det finns ingen evidens för det. Men det finns studier som beskriver att det kan uppstå ett psykologiskt beroende, som kan vara kopplat till ångest.

Man får smärtsamma erektioner av potensmedel.

– Nej, vanligtvis inte. Potensmedel i form av tabletter ger ingen smärta. Däremot kan injektionsbehandling ge viss smärta.

Man får stånd som håller hela dagen av potensmedel.

– Nej, inte med receptbelagda tabletter.

Man kan träna upp sitt stånd och träna på att hålla längre i sängen.

– Det finns bevis för att viss träning hjälper mot tidig utlösning. Men inte för starkare erektioner. Vill man ha det får man gå den svåra, gamla vägen: Äta rätt, inte röka, dricka måttligt med alkohol och träna.

Så fungerar potensmedel

Potensmedel är läkemedel för att behandla impotens, eller erektil dysfunktion.

Det finns olika typer av potensläkemedel:

● **Tabletter** är den vanligaste typen. Tabletten blockerar ett enzym, vilket underlättar för blodkärlen att vidga sig i penis. En tablett skapar alltså inte en erektion, utan gör det lättare att få och bibehålla stand om du blir sexuellt upphetsad.

● **Injektion, stift och kräm** är tre mer ovanliga potensmedel. Till skillnad från tabletterna vidgas blodkärlen så att blodflödet kan öka på ett direkt sätt. Därför skapas en erektion utan att du blir sexuellt stimulerad.

Några vanliga biverkningar för tabletter är:

- Huvudvärk.
- Ansiktsrodnad.
- Illamående.
- Nästäppa.

Källa: FASS, Anastasios Fylaktos.

Läs mer:

[Från slak till rak – mannens erektion vetenskapligt definierad](#)



Text

Linus Svensson